

OCENA SKUTKÓW REGULACJI
do projektu ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych

1. Cel wprowadzenia ustawy

Celem ustawy jest dostosowanie polskiego prawa i uzupełnienie go w stosunku do rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 842/2006” oraz 10 rozporządzeń Komisji, związanych z wymienionym rozporządzeniem, które regulują zagadnienia dotyczące ograniczenia emisji substancji objętych Protokołem z Kioto, tj.: perfluorowęglowodorów (perfluorocarbons - PFCs), wodorofluorowęglowodorów (hydrofluorocarbons – HFCs) i heksafluorku siarki (SF₆) oraz zawierających je preparatów.

Ustawa wdraża też art. 6 ust. 3 dyrektywy 2006/40/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. dotyczącej emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 70/156/WE, zwaną dalej „dyrektywą 2006/40/WE”. Ustawa stosowana łącznie z rozporządzeniem (WE) 842/2006 powinna doprowadzić do znacznego zmniejszenia emisji fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń i systemów, w szczególności w sektorach chłodnictwa i klimatyzacji, ochrony przeciwpożarowej i elektroenergetyki.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Zalecenia ustawy będą dotyczyć:

- a) podmiotów wykorzystujących niektóre fluorowane gazy cieplarniane oraz produkty, urządzenia i systemy zawierające te gazy,
- b) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych,
- c) podmiotów prowadzących szkolenia personelu, oceniających i certyfikujących personel, a także certyfikujących przedsiębiorstwa,
- d) marszałków województw zbierających opłaty za niektóre fluorowane gazy cieplarniane,
- e) gmin odpowiedzialnych za gospodarowanie odpadami zawierającymi niektóre fluorowane gazy cieplarniane,
- f) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej gromadzącego środki pochodzące z opłat za niektóre fluorowane gazy cieplarniane,
- g) organów administracji rządowej.

3. Konsultacje społeczne

Przed rozpoczęciem prac nad projektem ustawy proponowane w nim kierunki rozszerzenia zakresu obowiązywania przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006, zwłaszcza objęcia obowiązkami wynikającymi z tego rozporządzenia nie tylko stacjonarnych, ale także ruchomych urządzeń i systemów zawierających fluorowane gazy cieplarniane, były wstępnie konsultowane na spotkaniach informacyjnych z zainteresowanymi sektorami, w szczególności z sektorem chłodnictwa i klimatyzacji, ochrony przeciwpożarowej i urządzeń elektroenergetycznych. Na spotkaniach tych w pełni poparto wprowadzenie wymagań dla urządzeń i systemów ruchomych, w szczególności z urządzeń klimatyzacyjnych znajdujących się w pojazdach silnikowych. Projekt ustawy został przygotowany z uwzględnieniem uwag wynikających ze spotkań z zainteresowanymi sektorami i zostanie formalnie skonsultowany z poniżej wymienionymi instytucjami, stowarzyszeniami i podmiotami zainteresowanymi przepisami dotyczącymi fluorowanych gazów cieplarnianych.

- 1) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
ul. Stefana Batorego 5-02-591 Warszawa
- 2) wojewodowie,
- 3) marszałkowie województw,
- 4) Główny Inspektor Ochrony Środowiska,
- 5) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – ul.
Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa,
- 6) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”- ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk,
- 7) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych – ul. Kopernika 26/40, 00-
328 Warszawa,
- 8) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych – ul. Klonowa 6, 00-591
Warszawa,
- 9) Centrum Prawa Ekologicznego – ul. Uniwersytecka 1, 50-951 Wrocław,
- 10) Centralny Ośrodek Chłodnictwa – ul. J. Lea 116, 30-133 Kraków,
- 11) Instytut Chemii Przemysłowej – Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej – ul.
Rydygiera 8, 01-793 Warszawa,
- 12) Stowarzyszenie Serwisantów Polskich Chłodnictwa –Klimatyzacji – ul.
Kraśńskiego 4, 60-830 Poznań,
- 13) Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego – Al. Piłsudskiego 84, 90-202 Łódź,
- 14) Krajowe Forum Chłodnictwa – ul. Zamieniecka 25, 04-158 Warszawa,
- 15) Krajowa Izba Gospodarcza Chłodnictwa i Klimatyzacji – ul. Astronomów 3 lok.
218, 01-450 Warszawa,
- 16) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Chłodnictwa i Klimatyzacji
ul. Astronomów 3 lok. 216, 01-450 Warszawa,
- 17) Fundacja Ochrony Warstwy Ozonowej „PROZON” – ul. Bukowiecka 71, 03-893
Warszawa,
- 18) Instytut Warzywnictwa – ul. Konstytucji 3 Maja 1/3, 96-100 Skierniewice.
- 19) Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno -Spożywczego - Al. Marszałka
Piłsudskiego 84, 90-202 Łódź
- 20) Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego – ul. Traktorowa 17, 091-203 Łódź
- 21) Związek Prywatnych Przetwórców Mleka – ul. Nowogrodzka 31, 00-511
Warszawa
- 22) Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji – ul. Krzywickiego 34, 02-078
Warszawa

- 23) Polska Izba Handlu – ul. Grażyny 15/110, 02-548 Warszawa
- 24) Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług – ul. Oboźna 8, 00-332 Warszawa
- 25) Polska Rada Centrów Handlowych - Al. Jana Pawła II 27, 00-867 Warszawa
- 26) Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich - ul. Hoża 66/68, 00-950 Warszawa
- 27) Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – ul. Nadwiślańska 213, 05-240 Józefów
- 28) Ośrodek Certyfikacji Usług Przeciwpożarowych – ul. Norwida 14, 60-867 Poznań
- 29) PSE – Operator S.A. – ul. Mysia 2, 00-496 Warszawa
- 30) ENEA Operator Sp. z o.o. ul. Strzeszyńska 58, 60-479 Poznań
- 31) Stowarzyszenie Polskich Energetyków - ul. Stępińska 60, 00-739 Warszawa
- 32) Instytut Transportu Samochodowego - ul. Jagiellońska 80, 03-301 Warszawa
- 33) Przemysłowy Instytut Motoryzacji – ul. Jagiellońska 55, 03-301 Warszawa
- 34) Polski Rejestr Statków S.A. – Al. Gen. Józefa Hallera 126, 80-416 Gdańsk
- 35) Polskie Koleje Państwowe S.A. – ul. Szczęśliwicka 62, 00-973 Warszawa
- 36) Zarząd Transportu Miejskiego – ul. Senatorska 37, 00-099 Warszawa

4. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

4.1. Koszty i korzyści realizacji zaleceń wynikających bezpośrednio z regulacji UE

Na koszty realizacji zaleceń wynikających bezpośrednio z regulacji UE będą się składać:

- 1) koszty związane z ograniczeniem emisji oraz kontrolą wycieków F-gazów ze stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła oraz z systemów ochrony przeciwpożarowej, znajdujących się w jednostkach należących do sektora finansów publicznych,
- 2) koszty wzmocnienia kadrowego Inspekcji Ochrony Środowiska (IOŚ) w celu realizacji zaleceń wynikających bezpośrednio z regulacji unijnych oraz z przepisów projektowanej ustawy.

4.1.1. Koszty ograniczenia emisji i kontroli wycieków

Głównym, bezpośrednim obciążeniem dla użytkowników ze strony regulacji unijnych będą koszty związane z ograniczeniem emisji oraz kontrolą wycieków F-gazów ze stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła oraz z systemów ochrony przeciwpożarowej. Art. 3 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 zobowiązuje do prowadzenia okresowych kontroli dla stacjonarnych urządzeń i systemów zawierających 3 kg lub więcej F-gazów.

Jak wynika z ekspertyz wykonanych dla MŚ, wśród użytkowników F-gazów w Polsce jest około 24 200 jednostek należących do sektora finansów publicznych, które posiadają stacjonarne urządzenia i systemy podlegające okresowym kontrolom wymaganym zgodnie z w rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 i ciążyłyby na nich obowiązki operatorów wynikające z rozporządzenia. Są to przede wszystkim urzędy, archiwa, szkoły, biblioteki i inne instytucje użyteczności publicznej. Koszty związane z prowadzeniem okresowych kontroli będą konsekwencją umów wymienionych

jednostek z firmami dokonującymi kontroli okresowej. Szacunki wykazują, że koszt umowy wyniesie przeciętnie około 1 tys. zł na rok, co dla wymienionej powyżej ilości jednostek będzie powodować ogólny koszt ok. **24,2 mln zł** rocznie.

4.1.2. Koszty wzmocnienia kadrowego Inspekcji Ochrony Środowiska (IOŚ)

Nowe zadania kontrolne związane z realizacją zaleceń wynikających z regulacji UE będą wymagały wzmocnienia kadrowego IOŚ. Wg założeń przekazanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) w celu właściwego spełniania wymagań kontrolnych niezbędne jest zatrudnienie 51 nowych pracowników – po jednym w: GIOŚ, w każdym wojewódzkim inspektoracie ochrony środowiska (WIOŚ) oraz w delegaturach.

1) Koszt ogólny utworzenia jednego nowego stanowiska pracy przedstawia się następująco:

a) Wynagrodzenia osobowe - § 4020 budżetu państwa

- Średnie wynagrodzenie planowane w 2008 roku wynosi 3 498,94 zł
- Skutki zwiększenia zatrudnienia o 1 etat w WIOŚ wynoszą:
 $3\,498,94\text{ zł} \times 1\text{ etaty} \times 12\text{ m-cy} = \mathbf{41\,987,28\text{ zł}}$

b) Pochodne od wynagrodzeń - § 4110, § 4120 budżetu państwa

- Składki na ZUS - § 4110: $3\,498,94\text{ zł} \times 15,10\% = 528,34\text{ zł}$
 $528,34\text{ zł} \times 1\text{ etaty} \times 12\text{ m-c} = 6\,340,08\text{ zł}$
- Składki na Fundusz Pracy - § 4120:
 $3\,498,94\text{ zł} \times 2,45\% = 85,72\text{ zł}$
 $85,72\text{ zł} \times 1\text{ etaty} \times 12\text{ m-cy} = 1\,028,64\text{ zł}$
Razem (pozycja b): **7 368,72 zł**

c) Płace + pochodne wynoszą (pozycje a+b) = 49 356,00 zł

2) Koszt sprzętu i pomieszczeń dla nowych inspektorów wraz z narzutami

- a) Energia, telefony, wynajem pomieszczenia - 6 450,00 zł
- b) Utworzenie nowych stanowisk pracy – zakup mebli, sprzętu biurowego i komputerowego - 6 905,00 zł

Razem (pozycje a i b)	13 355,00 zł
<u>Łącznie (pozycje 1 i 2)</u>	<u>62 711,00 zł</u>
Całkowity koszt utworzenia 51 etatów wyniesie:	3 198 261,00 zł

Do powyższych kosztów należy również doliczyć środki potrzebne na przeszkolenie nowych pracowników i opublikowanie materiałów pomocniczych, tj. ok. **100 000 zł**.

W sumie w celu utworzenia nowych stanowisk pracy w IOŚ i właściwego ich funkcjonowania należy zarezerwować w budżecie państwa **3 298 261,00 zł.**

4.1.3. Korzyści z realizacji zaleceń wynikających bezpośrednio z regulacji UE dla budżetu państwa

Wydatki jednostek należących do sektora finansów publicznych, zobowiązanych do prowadzenia okresowych kontroli, będą stanowić dodatkowe przychody firm serwisowych, które powinny odprowadzać od przychodu podatek VAT. Ekspertyzy wykazują, że w Polsce jest około 2000 firm serwisowych i mogą one łącznie osiągnąć przychody w kwocie ok. **206 mln zł** rocznie (patrz: pkt 5.1.3. i pkt 5.2.3.) uwzględniając wykonywanie wszystkich prac wynikających z regulacji dotyczących F-gazów. Uwzględniając 22% VAT, które firmy muszą odprowadzać do budżetu, wpływy do budżetu wyniosą ok. **45 mln zł.**

Jak wynika z powyższych szacunków wpływy do budżetu w wyniku realizacji zobowiązań wynikających z regulacji dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych pokryją wydatki budżetowe związane z realizacją rozporządzenia (WE) nr 842/2006.

4.2. Koszty i korzyści dotyczące realizacji przepisów projektowanej ustawy

4.2.1. Koszty

Realizacja przepisów projektowanej ustawy będzie powodować koszty dotyczące:

- utworzenia centralnych systemów gromadzenia danych,
- obsługi centralnych systemów gromadzenia danych i analizy danych gromadzonych w tych systemach,
- zobowiązań dla jednostek należących do sektora finansów publicznych w odniesieniu do elektronicznego przekazywania informacji oraz kontroli ruchomych urządzeń i systemów,
- wzmocnienia kadrowego Inspekcji Ochrony Środowiska (IOŚ) w celu realizacji zaleceń wynikających bezpośrednio z regulacji unijnych oraz z przepisów projektowanej ustawy.

4.2.1.1. Koszty utworzenia centralnych systemów gromadzenia danych

Art. 6 ust. 2. projektu ustawy przewiduje, że minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wyznaczy, w drodze rozporządzenia, wyspecjalizowaną jednostkę upoważnioną do gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych oraz do dokonywania analizy tych danych, biorąc pod uwagę konieczność gromadzenia tych danych łącznie z danymi z ewidencji substancji kontrolowanych, o której mowa w projekcie ustawy substancjach zubożających warstwę ozonową.

Z kolei art. 9 ust. 5. projektu ustawy przewiduje, że minister właściwy do spraw środowiska wyznaczy w drodze rozporządzenia wyspecjalizowaną jednostkę upoważnioną do prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów oraz do

dokonywania analizy danych w nim zawartych, kierując się potrzebą zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu przekazywania informacji do tego rejestru oraz dokonywania obiektywnej analizy danych w nim zawartych.

a) Koszty związane z utworzeniem elektronicznego, centralnego systemu do gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych od użytkowników w wyspecjalizowanej jednostce

Centralny, elektroniczny system gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych powinien być prowadzony łącznie z centralnym systemem ewidencji substancji zubożających warstwę ozonową.

Koszty związane z utworzeniem systemu do gromadzenia danych z ewidencji, powiększone o zakup odpowiedniego sprzętu komputerowego, szacuje się na **50 tys. zł** – przy założeniu że nie będzie konieczne tworzenie nowej bazy danych od podstaw, a tylko wykorzystana zostanie istniejąca baza w Instytucie Chemii Przemysłowej (IChP) w Warszawie, który pełni obecnie funkcję wyspecjalizowanej jednostki w ramach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową. Istniejąca baza danych z ewidencji substancji zubożających warstwę ozonową (SZWO) może być zmodyfikowana i poszerzona tak, aby objęła również dane z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych. W innym przypadku koszty utworzenia nowej bazy byłyby znacznie (co najmniej kilkakrotnie) wyższe.

b) Koszty utworzenia Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej

Elektroniczny, Centralny Rejestr Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych, powinien być prowadzony łącznie z Centralnym Rejestrem Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej substancji zubożających warstwę ozonową.

Byłoby zasadne, aby Centralny Rejestr Operatorów prowadziła ta sama jednostka (Instytut Chemii Przemysłowej -Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej), która obsługuje już obecnie bazę danych z ewidencji substancji kontrolowanych i (jak się zakłada) będzie też obsługiwać bazę danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych. W takim przypadku można założyć, iż koszt utworzenia Centralnego Rejestru Operatorów (CRO) wyniesie ok. **100 tys. zł** (łącznie dla obu rejestrów operatorów urządzeń i systemów wykorzystujących fluorowane gazy cieplarniane i substancje zubożające warstwę ozonową).

Zakłada się, że koszty wymienione powyżej w punktach a) i b) będą pokryte ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), pochodzących z opłat za wprowadzanie F-gazów na terytorium Polski.

4.2.1.2. Koszty obsługi centralnych systemów gromadzenia danych oraz analizy zgromadzonych danych

- a) Koszty obsługi i analizy danych związanych z utworzeniem elektronicznego, centralnego systemu do gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych

Zakładając, że centralne systemy do gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych oraz substancji zubożających warstwę ozonową będą prowadzone przez tę samą jednostkę, szacuje się, że łączny koszt obsługi tych systemów i analizy danych wyniesie **100 tys. zł** rocznie.

- b) Koszty obsługi i analizy danych związanych z utworzeniem Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej

Przy założeniu, że Centralny Rejestr Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych, będzie prowadzony łącznie z Centralnym Rejestrem Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej substancji zubożających warstwę ozonową, szacuje się, że łączny koszt obsługi oraz analizy danych wyniesie **100 tys. zł** rocznie.

Koszty wymienione w punktach a) i b) mogą zostać pokryte środkami NFOŚiGW pochodzącymi z opłat za wprowadzanie na terytorium Polski F-gazów.

4.2.1.3. Zobowiązania dla jednostek należących do sektora finansów publicznych w odniesieniu do elektronicznego przekazywania informacji oraz kontroli wycieków F- gazów z ruchomych urządzeń i systemów

1) Elektroniczne przekazywanie informacji

Zobowiązania ustawowe dla jednostek należących do sektora finansów publicznych, wykorzystujących urządzenia i systemy zawierające F-gazy, będą głównie dotyczyły zadań związanych ze zbieraniem i przekazywaniem określonych informacji, wynikających z:

- a) art. 6 - prowadzenie ewidencji F-gazów i elektronicznego przekazywania informacji zawartej w tej ewidencji wyspecjalizowanej jednostce;
- b) art. 8 i 9 – zakładanie kart urządzeń i przekazywanie informacji do Centralnego Rejestru Operatorów.

Należy założyć, że ze względu na powszechny obecnie dostęp do komputerów zadania te nie będą generować specjalnych kosztów dla przekazujących dane.

2) Koszty kontroli wycieków F- gazów z ruchomych urządzeń i systemów

Niektóre jednostki należące do sektora finansów publicznych mogą posiadać ruchome urządzenia chłodnicze i klimatyzacyjne, oprócz pojazdów silnikowych, z

których emisja F-gazów jest regulowana na mocy dyrektywy 2006/40/WE. Wymienione jednostki mogą posiadać również ruchome systemy ochrony przeciwpożarowej zawierające 3 kg lub więcej F-gazów i na mocy ustawy powinny dokonywać odpowiedniej kontroli wycieków tych gazów.

Założyć należy (ze względu na brak dokładnych danych), że ruchomych urządzeń i systemów podlegających kontroli wycieków jest niewiele w jednostkach należących do sektora finansów publicznych i koszty umów z firmami serwisowymi w celu prowadzenia takich pomiarów nie zmieniają praktycznie szacowanych ogólnych kosztów, jakie będą ponosić te jednostki realizując zalecenia UE (patrz pkt 4.1.1.).

4.2.1.4. Koszty wzmocnienia kadrowego Inspekcji Ochrony Środowiska (IOŚ) w celu właściwej realizacji zaleceń wynikających bezpośrednio z regulacji UE oraz z przepisów projektowanej ustawy

Zgodnie z art. 45 ust. 1 projektu ustawy organy Inspekcji Ochrony Środowiska są zobowiązane do:

- przeprowadzania kontroli postępowania z fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz kontroli postępowania z produktami i urządzeniami oraz systemami klimatyzacji samochodowej, zawierającymi fluorowane gazy cieplarniane;
- dokonywania okresowych ocen stanu przestrzegania przepisów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych, poza przepisami odnoszącymi się do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających fluorowane gazy cieplarniane.

Nowe zadania kontrolne nakładane na IOŚ będą wymagały jej wzmocnienia kadrowego, zgodnie z analizą podaną w p. 4.1.2.

4.2.2. Korzyści - Finanse samorządowe - środki z opłat za wprowadzenie F-gazów na terytorium Polski

Zgodnie z art. 32 projekt ustawy przewiduje utworzenie systemu opłat za wprowadzenie na terytorium RP fluorowanych gazów cieplarnianych. Opłata ma być wnoszona na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego, a wpływy z tytułu opłaty w wysokości 0,5 % mają stanowić dochód budżetu samorządu województwa z przeznaczeniem na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty i obsługę administracyjną systemu opłaty. Reszta środków ma być przekazywana do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Obecnie sprowadza się do Polski około 1000 ton F-gazów. Przy założeniu wprowadzenia stawki opłaty w wysokości 5 zł/kg, wpływy z opłaty mogłyby wynosić rocznie około 5 mln zł. Zauważyć jednak należy, że system opłat zawiera możliwość ich niewpłacenia w przypadku odzysku F-gazów. Zakładając 20 % odzysk, kwotę 5 mln należałoby pomniejszyć o 1 mln zł, co w efekcie może dać roczne wpływy z opłat w wysokości około **4 mln zł**.

4.3. Zbiorcze zestawienie oszacowania kosztów i korzyści realizacji przepisów projektu ustawy dla sektora finansów publicznych

	Zobowiązania	Koszty
1.	Utworzenie centralnych systemów gromadzenia danych	150 tys. zł łącznie z systemem dla subst. kontrolowanych NFOŚiGW
2.	Obsługa centralnych systemów gromadzenia danych	200 tys. zł rocznie łącznie z systemem dla substancji kontrolowanych NFOŚiGW
3.	Elektroniczne przekazywanie danych	W ramach kosztów własnych
Razem koszty dla sektora finansów publicznych		150 tys. zł – jednorazowo 200 tys. zł. corocznie - NFOŚiGW
		Korzyści
	Oplaty za wprowadzanie F-gazów na terytorium RP	4 mln zł rocznie - dla urzędów marszałkowskich (przekazywane do NFOŚiGW)

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

5.1. Koszty i efekty realizacji zaleceń wynikających bezpośrednio z regulacji Unii Europejskiej

Zasadniczym, bezpośrednim obciążeniem dla podmiotów gospodarczych ze strony regulacji unijnych będą koszty związane z:

- ograniczeniem emisji oraz kontrolą wycieków F-gazów ze stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła oraz stacjonarnych z systemów ochrony przeciwpożarowej.
- uzyskiwaniem odpowiednich certyfikatów lub zaświadczeń niezbędnych do prowadzenia określonych działalności dotyczących stacjonarnych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej.

5.1.1. Koszty związane z ograniczeniem emisji oraz kontrolą wycieków F-gazów ze stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła oraz ze stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej

Art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 zobowiązuje do zapobiegania wyciekom F-gazów i do dokonywania, jak jest o możliwe, naprawy wszelkich możliwych wycieków. Zgodnie z ust. 2 urządzenia chłodnicze, klimatyzacyjne i pompy ciepła oraz systemy ochrony przeciwpożarowej, w których wykorzystywane jest 3 kg lub więcej F-gazów mają być kontrolowane pod względem wycieków wg założonego harmonogramu.

5.1.1.1. Wydatki sektora chłodniczego

Implementacja przepisów zawartych w art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 dotyczących zapobiegania wyciekom F-gazów i ich usuwania nie wygeneruje istotnych dodatkowych kosztów jednostkowych, gdyż już obecnie wszyscy użytkownicy stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła starają się zapobiegać wyciekom i usuwają je w przypadku wystąpienia awarii. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że wszyscy użytkownicy takich urządzeń lub systemów (w tym także prywatne osoby) oprócz zapobiegania emisji czynnika chłodniczego lub gaśniczego muszą dopilnować, aby urządzenia te były właściwie serwisowane, w tym kontrolowane.

Duże firmy użytkujące stacjonarne urządzenia chłodnicze, klimatyzacyjne i pompy ciepła, a także stacjonarne systemy ochrony przeciwpożarowej (hiper-supermarkety, duże sklepy i inne duże podmioty) już obecnie spełniają w większości wymagania rozporządzenia (WE) nr 842/2006, gdyż z reguły mają umowy z firmami serwisowymi, które dokonują okresowych przeglądów, w ramach których urządzenia i systemy są kontrolowane pod względem wycieków.

Można założyć, że w przypadku wszystkich tych podmiotów koszty mogą wzrosnąć o ok. 50% ze względu na zwiększenie częstotliwości kontroli wycieków.

Wartość jednej umowy firmy serwisowej z hiper- lub supermarketem, to ok. 5 tys. zł/rok, a więc wzrost kosztów dla jednej takiej placówki może wynieść 2,5 tys. zł/rok. Przy liczbie tych obiektów wynoszącej około 1 260 (co wynika z wykonanej w 2007 r. ekspertyzy), sumaryczny wzrost kosztów osiągnie ok. **3,15 mln zł zł/rok**. Podobnie będzie wyglądać sytuacja w odniesieniu do sklepów o powierzchni do 2000 m², mleczarni, hurtowni spożywczych, zakładów przetwórczych, biur dużych firm, lotnisk, centrów handlowych których jest łącznie około 11 220. Koszt umowy serwisowej jest w tym przypadku co najmniej dwukrotnie niższy, a więc i jednostkowy wzrost kosztów będzie dwukrotnie niższy i wyniesie około 1,25 tys. zł/rok, co da łącznie sumę ok. **14 mln zł/rok**, jaką właściciele tych obiektów będą musieli dodatkowo zapłacić firmom serwisowym. Te spośród tych podmiotów, która mają w użytkowaniu urządzenia o pojemności przekraczającej 300 kg będą musieli dodatkowo zakupić i zainstalować detektory wycieków, ale te koszty można pominąć, gdyż zwrócą się one po kilku latach wskutek zmniejszenia częstotliwości kontroli wycieków – zgodnie z zapisem art. 3 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, a więc obniżeniem kosztów umowy serwisowej.

Mniejsze jednostki, w tym hotele, banki, restauracje i lokale gastronomiczne oraz wolnostojące, małe chłodnie z reguły nie mają stałych umów serwisowych, będą więc musiały je zawierać, aby spełnić wymagania art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 842/2006. Koszty jednej umowy będą jednak w tym przypadku jeszcze niższe. Można założyć, że wyniosą 1 tys. zł/rok i poniosą je właściciele wymienionych wyżej obiektów. Z analizy wynika, że do tej grupy należy około 40 350 podmiotów, a więc koszty, jakie te podmioty poniosą osiągną kwotę około **40,35 mln zł/rok**.

W sumie wydatki sektora chłodniczego wyniosą ok. **57,5 mln zł** rocznie.

5.1.1.2. Wydatki sektora przeciwpożarowego

Całkowitą liczbę stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających fluorowane gazy cieplarniane Polsce ocenia się (na podstawie ekspertyzy z 2007 r.) na 874 - z czego 30, to systemy zawierające poniżej 3 kg środka gaśniczego, 207 – w przedziale 3 - 29 kg, 518 w przedziale 30 -299 kg i 119 –

300 kg i więcej. Przepisowi art. 3 ust. 1 podlega zatem łącznie 874 systemy, przepisowi art. 3 ust. 2 – 844 systemy, przepisowi art. 3 ust. 3 – 119 systemów i przepisowi art. 3 ust. 6 – 844 systemy. W tym przypadku liczba systemów odpowiada mniej więcej liczbie podmiotów, choć istnieje pewna liczba podmiotów (można ją oszacować na 20%), które mają zainstalowane dwa lub więcej systemów.

W przypadku użytkowników stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających fluorowane gazy cieplarniane, nie należy oczekiwać wzrostu kosztów w związku z dostosowaniem się do wymagań art. 3, gdyż praktycznie wszystkie takie systemy są już objęte umowami serwisowymi i częstotliwość sprawdzania wycieków (raz na 6 miesięcy), wynikająca z normy ISO 14520, którą stosują firmy serwisowe w Polsce, tylko w przypadku wielkich instalacji (powyżej 300 kg) nie odpowiada wymaganiom art. 3 ust. 2. Tym niemniej, te wielkie instalacje są z reguły zaopatrzone w elektroniczne detektory sygnalizujące wyciek środka gaśniczego, więc częstotliwość sprawdzania wycieków można ograniczyć właśnie do kontroli przeprowadzanej raz na 6 miesięcy.

5.1.2. Koszty ponoszone przez podmioty gospodarcze w związku z uzyskiwaniem odpowiednich certyfikatów niezbędnych do wykonywania określonych czynności związanych z F-gazami

Rozporządzenie (WE) nr 842/2006 oraz rozporządzenia Komisji nakładają na podmioty wykonujące określone czynności dotyczące F-gazów obowiązek posiadania odpowiednich certyfikatów. Otrzymanie certyfikatu będzie związane z opłatą za szkolenie, egzamin oraz wydanie certyfikatu. Posiadanie certyfikatu umożliwi prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z wymogami rozporządzeń.

Na podstawie dotychczasowego doświadczenia całkowity koszt uzyskania certyfikatu można określić na około 1000 zł. Uwzględniając liczbę około 2000 podmiotów zajmujących się serwisowaniem w Polsce, można oszacować, przy założeniu ubiegania się o 1 certyfikat dla każdego podmiotu, że ogólny koszt poniesiony przez podmioty wyniesie około **2 mln zł**. Zauważyć jednak należy, że uzyskiwanie certyfikatów będzie rozłożone w czasie na przestrzeni kilku lat, bowiem do 4 lipca 2009 r. nie obowiązuje certyfikat dla personelu z odpowiednim doświadczeniem nabytym do 4 lipca 2008 r., a ponadto świadectwa kwalifikacji w odniesieniu do obowiązującej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową będą uznane jako certyfikaty tymczasowe - do 4 lipca 2011 r., w przypadku urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła.

5.1.3. Przychody podmiotów gospodarczych związane z kontrolą stacjonarnych urządzeń i systemów

W odniesieniu do skutków implementacji przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i rozporządzeń Komisji należy w tym miejscu podkreślić dodatkowe przychody firm serwisowych, szczególnie firm działających w branży chłodniczej. Wzrost przychodów tych firm będzie równy zwiększonym wydatkom użytkowników i wyniesie, po uwzględnieniu przychodów pochodzących również z jednostek należących do sektora finansów publicznych ok. **81,7 mln zł/rok**. Przy uwzględnieniu, że obecnie na rynku krajowym działa ok. 2000 firm serwisowych, dodatkowe przychody tych firm mogą wynieść 40 tys. zł/firmę/rok. Firmy te należą

praktycznie wyłącznie do grupy małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), a więc nawet uwzględniając straty jakie poniesie inna grupa MSP (użytkownicy urządzeń) ze względu na koszty sprawdzania wycieków, implementacja rozporządzenia będzie „per saldo” korzystna dla MSP. Firmy te będą musiały jednak ponieść koszty certyfikacji (zarówno personelu, jak i samych firm) wynikające z innych przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006.

Wielkość przychodów podmiotów gospodarczych jest podstawą do odprowadzania przez te podmioty podatku VAT do budżetu i można oszacować tę kwotę na ok. **18,0 mln zł.**

Trzeba zauważyć również, że wydatki wymienione w pkt. 5.1.2. będą stanowić przychody jednostek uczestniczących w procesie wydawania certyfikatów, które muszą odprowadzać podatek VAT do budżetu, który można oszacować na kwotę około **400 tys. zł.**

5.2. Koszty i korzyści realizacji przepisów projektowanej ustawy

Koszty i korzyści realizacji przepisów projektowanej ustawy będą związane z elektronicznym przekazywaniem informacji, kontrolą ruchomych urządzeń i systemów oraz opłatami za wprowadzenie F-gazów na terytorium RP.

5.2.1. Koszty dla podmiotów gospodarczych związane z elektronicznym przekazywaniem informacji

Zobowiązania ustawowe dla podmiotów gospodarczych, wykorzystujących urządzenia i systemy zawierające F-gazy, będą głównie dotyczyć zadań związanych ze zbieraniem i przekazywaniem określonych informacji, wynikających z:

- a) art. 6 - prowadzenie ewidencji F-gazów i elektronicznego przekazywania informacji zawartej w tej ewidencji wyspecjalizowanej jednostce;
- b) art. 8 i 9 – zakładanie kart urządzeń i przekazywanie informacji do Centralnego Rejestru Operatorów.

Należy założyć, że ze względu na powszechny obecnie dostęp do komputerów zadania te nie będą generować specjalnych kosztów dla przekazujących dane.

5.2.2. Opłaty za wprowadzenie F-gazów na terytorium RP

Jak podano w pkt. 4.2.2. projekt przewiduje naliczanie opłat za wprowadzenie F-gazów na terytorium RP. Przez analogię do obecnie funkcjonującego systemu opłat dla substancji kontrolowanych można oszacować wysokość opłat na ok. 4 mln zł rocznie.

5.2.3. Koszty związane z kontrolą ruchomych urządzeń i systemów

W przypadku użytkowników ruchomych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych,

podlegających kontroli szczelności zgodnie z przepisami ustawy, szacunek kosztów jest utrudniony z powodu braku odpowiednio ukierunkowanych danych statystycznych dotyczących ich liczby.

Zgodnie z danymi statystycznymi w Polsce było w 2006 r. ok. 25 000 małych, 280 średnich i 140 dużych firm transportowych, które – zwłaszcza duże i średnie firmy - potencjalnie mogły być użytkownikami takich urządzeń. Ponadto ich użytkownikami jest z pewnością duża część firm użytkujących także urządzenia stacjonarne, np. firmy handlowe, których liczba została podana wyżej przy omawianiu urządzeń stacjonarnych. Tym niemniej, przyjmując - zgodnie z wynikami ekspertyzy, o której była mowa wcześniej, że w Polsce na koniec 2006 r. było około 258 600 autobusów i samochodów ciężarowych z klimatyzacją oraz około 234 850 samochodów-chłodni i innych podobnych środków transportu, koszty kontroli szczelności znajdujących się w nich urządzeń, zawierających w przeważającej większości przypadków F-gazy jako czynniki chłodnicze, można oszacować na ok. **124 mln zł** (średnio 250 zł/rok/urządzenie).

Koszty związane z kontrolą szczelności ruchomych systemów ochrony przeciwpożarowej można zaniedbać, gdyż – podobnie, jak w przypadku systemów stacjonarnych – jest ona już obecnie prowadzona, choć nie ma obligatoryjnych wymagań w tym względzie.

5.2.4. Przychody podmiotów gospodarczych związane z kontrolą ruchomych urządzeń i systemów

Zobowiązanie ustawowe do wykonywania kontroli wycieków F-gazów z ruchomych urządzeń i systemów zmusi operatorów tych urządzeń do zawierania umów z firmami serwisowymi w celu wykonania niezbędnych kontroli, co wiąże się z uzyskiwaniem określonych przychodów przez te firmy. Koszty ok. **124 mln zł**, o których mowa w pkt. 5.2.2. będą przychodami firm serwisowych, które muszą odprowadzić podatek VAT do budżetu (22%) w kwocie ok. **27 mln zł**.

5.3. Zbiorcze zestawienie oszacowania kosztów i korzyści realizacji przepisów projektu ustawy dla podmiotów gospodarczych

	Zobowiązania	Koszty
1.	Elektroniczne przekazywanie danych	W ramach kosztów własnych
2.	Oplaty za wprowadzenie na terytorium RP	4 mln zł
3.	Kontrola wycieków z ruchomych urządzeń i systemów zawierających 3 kg lub więcej F-gazów	124 mln zł rocznie ok. 250 zł/rok/ urządzenie
	Razem wydatki	128 mln zł
		Korzyści
	Przychody firm serwisowych za wykonywanie kontroli wycieków F-gazów z ruchomych urządzeń i systemów dla podmiotów gospodarczych	124 mln zł rocznie (27,3 mln zł VAT)

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Dodatkowym pozytywnym efektem wdrażania przepisów rozporządzenia (WE) nr 842 oraz ustawy będzie wzrost konkurencyjności firm serwisowych działających zarówno w sektorze chłodnictwa i klimatyzacji, jak i ochrony przeciwpożarowej, gdyż nastąpi znaczący wzrost zapotrzebowania na te usługi.

7. Wpływ regulacji na sytuację gospodarczą i rozwój regionalny

Ogólnie można zauważyć, że realizacja regulacji UE i projektowanej ustawy spowoduje wydatki niektórych podmiotów na pokrycie kosztów m.in. kontroli wycieków F-gazów z urządzeń i systemów. Z drugiej strony wymienione wydatki staną się przychodami podmiotów zajmujących się kontrolą wycieków, wg zestawienia podanego w pkt. 4 i 5.

Opiniowane regulacje nie będą mieć wpływu na rozwój regionalny, gdyż dotyczą działalności, które będą mieć miejsce na terenie całego kraju.

8. Wskazanie źródeł finansowania (obciążenie budżetu państwa)

8.1. Koszty ograniczania emisji przez jednostki budżetowe stosujące F-gazy (zobowiązania regulacji UE)

Jak wynika z analizy przedstawionej w pkt. 4, jednostki należące do sektora finansów publicznych, stosujące F-gazy, poniosą przede wszystkim koszty związane z kontrolą wycieków F-gazów z urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła oraz z systemów ochrony przeciwpożarowej. Będzie to jednak realizacja zaleceń zawartych w rozporządzeniu (WE) nr 842/2006, które obowiązuje bezpośrednio wszystkie państwa członkowskie.

Z analizy wynika, że ogólny koszt realizacji zaleceń przez wszystkie jednostki należące do sektora finansów publicznych wyniesie ok. **24,2 mln zł** rocznie. Trzeba zauważyć jednak, że do budżetu państwa może wpłynąć ok. **45,4 mln zł** rocznie w formie podatku VAT od firm serwisowych, które będą wykonywać usługi w zakresie kontroli wycieków.

8.2. Koszty utworzenia centralnych, elektronicznych systemów gromadzenia danych, ich obsługi i analizy

Koszty utworzenia centralnych, elektronicznych systemów gromadzenia danych wyniosą ok. **150 tys. zł**, a roczne koszty ich obsługi i analizy danych wyniosą ok. **200 tys. zł** rocznie przy założeniach ich funkcjonowania przedstawionych w pkt. 4.2.1.1. i 4.2.1.2. Wymienione koszty mogą być pokryte ze środków NFOŚiGW zgromadzonych w formie opłat za wprowadzanie F-gazów na terytorium Polski.

8.3. Utworzenie nowych stanowisk pracy w Inspekcji Ochrony Środowiska

W celu utworzenia nowych stanowisk pracy w Inspekcji Ochrony Środowiska niezbędnych do prowadzenia kontroli nad realizacją regulacji UE oraz ustawy należy zarezerwować w budżecie państwa ok. **3,3 mln zł.**

Reasumując należy podkreślić, że koszty realizacji wymagań UE będą pokryte przez wpływy do budżetu państwa z podatku VAT, a przepisy projektowanej ustawy nie będą generować kosztów dla jednostek budżetowych.

9. Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Jak zauważono powyżej w pkt. 4 projektowana ustawa dostosowuje polskie prawo i uzupełnia je w stosunku do rozporządzenia (WE) nr 842/2006 oraz do rozporządzeń Komisji Europejskiej, stanowiących przepisy wykonawcze do rozporządzenia (WE) nr 842/2006. Regulacje Unii Europejskiej obowiązują bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich i wprowadzają główne zobowiązania dla użytkowników fluorowanych gazów cieplarnianych (F-gazów). Proponowane w ustawie rozszerzenie obowiązków wynikających z rozporządzenia 842/2006 dotyczy wyłącznie obowiązków wynikających z artykułów 3, 4 i 5 rozporządzenia i jest niezbędne dla wdrożenia tych przepisów w warunkach krajowych w taki sposób, aby ograniczyć emisję fluorowanych gazów cieplarnianych tam, gdzie jest ona największa. Należy zauważyć, że zgodnie z preambułą rozporządzenia (WE) nr 842/2006 jego podstawę prawną stanowi w tym zakresie art. 175 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, który dopuszcza taką możliwość.

W związku z powyższym należy założyć, że projekt opiniowanej ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.